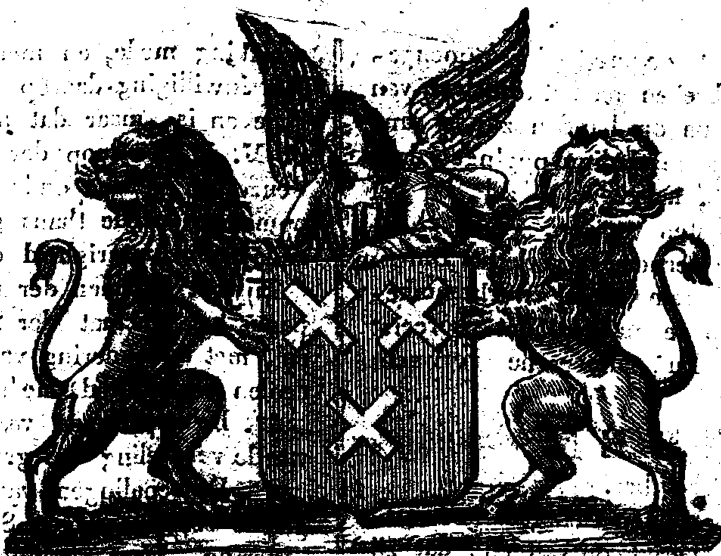
No. 296. 1838

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 13 December.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den December.

Heden heeft de plegtige overbrenging van het lijk des maarschalks *Lobau* plaats gehad. Reeds ten zeven uren werden de nationale garden door het appel opgeroepen en ten tien uren geschaard. Ten elf uren verliet de lijkstoet het Carrousel, den weg houdende bij het programma aangeduid. Op de plaats Vendome werd de lijkbaar rondom de kolom gevoerd, waarop het standbeeld van *Napoleon* prijkt. Ten half twee uren kwam het lijk in de kerk der Invaliden, waar wegens de niet groote ruimte, slechts weinige personen toegang konden bekomen. De geheele kerk was van binnen met zwart behangen en met de wapens van den maarschalk *Lobau* versierd. Ter regter- en ter linkerzijde van het groot altaar zag men 18 wapentropheën, als zinnebeelden der 13 legioenen van Parijs, 4 van den stadsomtrek en één van den staf der nationale garde; op de pilaren ter linkerzijde las men de namen der veldslagen waar de maarschalk zich onderscheiden had, op die van den regterkant de rangen door den overledene, tot hij tot maarschalk opklom, van het jaar 1792 tot 1831, doorloopen. De nationale garden, die niet voor de dienst opgeroepen waren, om het lijk te volgen, maar slechts uitgenoodigd waren, om de haag te vormen, langs den weg dien de lijkstoet passeren moest, waren zeer talrijk. Na het passeren van den stoet, werden zij achtervolgelijk voor het betoonde eerbewijs aan hunnen voormaligen opperbevelhebber, bedankt.

— In de gewone briefwisseling leest men heden: » De dagbladen zijn dezen morgen met aanmerkingen gevuld over het vertrek van den heer *Dalage* naar Londen, werwaarts hij naar men zegt, met buitengewone depeches gezonden is. Men beweert, dat hij het aanzoek van het kabinet der Tuilerien gaat vernieuwen, om Belgie een nieuw uitstel te verleenen met opzigt tot de uitvoeren der 24 artikelen. Voorts zegt men, dat de verkoeling, die men sedert eenigen tijd in de deplomatische betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland opmerkte, nieuwe vorderingen heeft gemaakt, en dat het britsch kabinet zich geheel van de fransche staatkunde afgescheiden heeft.

» Wij gelooven dat er in de loopende geruchten veel waars is gelegen. Het fransch kabinet aarzelt sedert de komst aan het bestuur van den heer *Molé*, om te kiezen tusschen het engelsch en het russisch bondgenootschap. Eenige openingen zijn zelfs aan het kabinet van St. Petersburg gedaan, en het engelsch ministerie daarvan de lucht gekregen hebbende, en thans met twee zulke gewigtige zaken, als de Kanadasche en Indische aangelegenheden zijn, bezwaard zijnde, heeft gemeend, zich zoo spoedig mogelijk van de Europesche kwestien, die de meeste moeijelijkheden baren, los te moeten maken, Spanje alzoo aan zich-zelven geheel overlatende, en de moeijelijkheden der hollandsch-belgische zaken doorhakkende.

» De gevolgen van het niet zeer openhartig gedrag des heeren *Molé* jegens Engeland schijnen thans op hem zelven neer te komen. Hij gevoelt, dat hij voor het vervolg niet meer met voordeel tegen den wil der andere kabinetten zal kunnen inworstelen, en dat hij weldra genoodzaakt zijn zal, aan den wil der conferentie toe te geven, en Limburg en Luxemburg aan Holland over te laten. Maar te zwichten op dit oogenblik, dat zou gelijk staan, als onderschreef hij zijn eigen val. Zijn gedrag zou zeker in het adres van antwoord op de troonaanspraak hevig gelaakt worden. Laat hij daarentegen de kwestie voorloopig hangende blijven, en onder het publiek de geruchten van oorlog, zonder weerspraak, rondloopen, zoo hoopt hij in de moeijelijkheid der omstandigheden een middel van vreesaanjaging te vinden, dat strekken kan, om hem in het bestuur te handhaven. Wanneer eenmaal het adres gestemd is, zal men de kwestie kunnen beslechten en Belgie tot gehoorzaamheid noodzaken, zonder voor zich-zelven zooveel gevaar te loopen."

— Heden had de heer *Thiers* een lang onderhoud met den heer *Odillon Barrot*.

— De turksche gezant te Londen, *Sarim*-Effendi, is van daar alhier aangekomen, om naar Konstantinopel terug te keeren.

— De straten van Parijs beslaan tegenwoordig eene lengte van 480,000 ellen (120 uren). De geheele bestraatte of bepleisterde oppervlakte derzelve bedraagt 3,200,000 vierkante ellen. Het tiende gedeelte daarvan wordt jaarlijks vernieuwd, waarvan het vierde gedeelte omstreeks op de nieuwe wijs, met asphalt, enz. De vierkante el straat kost bij den eersten aanleg 8 fr. en bij de vernieuwing 3 fr. Men kan daarnaar over de kosten van het geheel oordeelen.

— Uit Madrid wordt heden alleen het volgende berigt medegedeeld: » De generaal *Alaix* heeft de portefeuille van oorlog aanvaard. De volgende lijst van personen, die tot het nieuw kabinet, 't welk van een' gemengden aard zou zijn, behooren zouden, wordt thans rondgedragen: De president van den raad zou nogmaals de hertog *van Frias* zijn; het ministerie van finantien zou gegeven worden aan een lid der oppositie in de kamer, den heer *Gantero*; het ministerie van binnenlandsche zaken aan den heer *Salvilla*, mede een oppositie-lid; dat van justitie aan den heer *Gonzales*, een senateur tot de oppositie behoorende; *Alaix*, minister van oorlog.

» De belgische generaal en kolonel in spaansche dienst, *Jan van Halen*, broeder van den generaal, is tot den rang van brigadier bevorderd.

» De secretaris der britsche ambassade, lord *Harvey*, is met verlof naar Londen vertrokken."

— Van het tooneel des oorlogs of van de bewegingen aan de grenzen wordt heden niets naders gemeld.

— Ter beurze ging heden volstrekt niets om. Blijkbaar meende men, dat de speculanten op rijzing door de tegenwoordige crisis der hollandsch-belgische aangelegenheden van hunne speculatien teruggehouden werden. De notering was heden (10 December): 5 pCt. 110,65; 3 pCt. 78,75; Nap. r. 99,65; Sp. Arfloin 16¾1½; Rom. L. 101½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten December.

Z. M. de Keizer van Rusland is den 25sten November met den hertog van Leuchtenberg uit Petersburg naar Moskau afgereisd.

— De fransche kabinets-courier *Giroux*, door den ambassadeur *de Barante* uit St. Petersburg naar Parijs afgezonden, is den 2den dezer in allerijl te Berlijn doorgereisd. Zijne depeches schijnen zeer dringend te zijn, naardien hij, in weerwil van de slechte wegen en het stormachtig weder, zijne reis geen oogenblik vertraagd heeft.

— Z. Exc. de graaf *de Perponcher*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij het Pruissisch kabinet, is uit 's Gravenhage alhier aangekomen.

— Te Berlijn loopt het gerucht dat, ten gevolge van de vertoogen der Pruissische regering, een congres zal zamen komen, om middelen tot herstelling van vrede en orde in Spanje te beramen. Zooveel schijnt zeker, dat genoemde Regering, reeds eenigen tijd geleden, don *Carlos* heeft doen aanmanen, de gruwelen van den burgeroorlog zooveel mogelijk te verzachten, waarvan hij, naar men er bijvoegt, door den overwegenden invloed der hem omringende personen, in weerwil zijner eigene gezindheid, teruggehouden zou zijn.

— Men schrijft uit Coblenz van den 6 dezer:

» De verjaardag van de wegvoering des Aartsbisschops van Keulen en zijn naamdag, die door velen met bezorgdheid te gemoet gezien werden, zijn thans voorbij, en wel, gelijk van den goeden geest der Rhijnlanders te verwachten was, zonder dat de openbare rust in het minst is gestoord geworden. — Wel heeft het niet ontbroken aan pogingen van den kant van eenige geestdrijvers, maar de uitkomst heeft op nieuw hunne onmagt doen zien. Zoo werd den 20sten in eene der hoofdkerken van de stad, op aanzoek van eenige ingezetenen, eene plegtige hooge mis gevierd, en wel de *Missa pro calamitate publica*. De kerk was talrijk bezocht, voornamelijk door lieden uit de hoogere standen, onder anderen waren er ook de verschillende gilden met wapperende vanen opgekomen. Den 25sten November wilde men nog verder gaan, en het is bekend, dat alles voorbereid was, om de heerschende gisting nog meer te ontsteken of tot uitbarsting te brengen. Maar gelukkig had de overheid reeds bij voorraad alle plannen der kwalijkgezinden verijdeld; de troepen waren in de kazernen geconsigneerd, een bataillon moest den geheelen nacht onder de wapenen blijven, en patrouilles, met scherp geladen geweren, trokken door de geheele stad.

— Volgens brieven van de Poolsche grenzen, heeft de russische regering nu al de draden der jongste zamenzwering ontdekt. De meeste arrestatien hebben te Wilna plaats gehad; [illegible] der daarin betrokken personen behoort tot den [illegible] zijn

slechts weinige Oud-Russen onder. Het oogmerk der zamengezworenen was, den opstand te doen uitbreken na het ontstaan van eenen oorlog in het Oosten, dien zij als na op handen zijnde aanmerkten. Sommigen verzekeren, dat deze misdadige pogingen door gelden van buitenslands ondersteund zijn, maar zulks zal, bij het geregtelijk onderzoek, nader bewezen moeten worden.

— De bondsvergadering heeft, naar men verneemt, verleden Dingsdag hare laatste bijeenkomst, vóór de schorsing harer werkzaamheden, gehouden. Uit deze schorsing is op te maken, dat vooreerst geene militaire ondernemingen in het Luxemburgsche verwacht worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, is er van wege de Eerste Kamer berigt ontvangen, dat zij zich met het ontwerp van wet, betrekkelijk de te verleenen toestemming, tot de echtverbindtenis van Z. K. H. den Erfprins *van Oranje*, heeft vereenigd.

Daarna heeft de centrale afdeeling verslag gedaan over de drie ontwerpen van wet, betrekkelijk de staatsbegrooting voor den jare 1839. De beraadslagingen over die ontwerpen worden aan de orde van den dag gesteld tegen aanstaanden Vrijdag.

Uit dat verslag blijkt, dat, ten gevolge van onderscheidene bedenkingen, welke laatstelijk in de afdeelingen, op de ontwerpen der begrootings-wetten gemaakt zijn, de Regering nog eenige verandering in de voordragten gemaakt heeft, daarin bestaande, dat de percentsgewijze belooningen van de ontvangers der belastingen, waarvan het bedrag zoo wel van de begrooting der ontvangsten als van die der uitgaven, was afgelaten, daarop weder zijn geplaatst geworden. Daardoor is het totaal bedrag der begrooting van *f* 44,249,264,24 tot op *f* 45,591,000 geklommen. Even zeer is, voor deze vergadering, het bedrag van het departement van financien eenigzins verhoogd geworden.

Vervolgens is overgegaan tot de verkiezing van een drietal kandidaten, ter vervulling van de opengevallen betrekking van lid der Algemeene Rekenkamer.

Voor den eersten kandidaat hadden drie stemmingen plaats, bij de derde waarvan gekozen moest worden tusschen Mr. *P. Bicker caarten*, controleur van 's Rijks belastingen te Zwolle en Jhr. *E. van der Dussen*, lid der ridderschap en der Staten van Holland. Eerst gemelde werd met eene meerderheid van 28 tegen 24 stemmen tot eersten kandidaat verkozen: de heer *van der Dussen* had 22 stemmen bekomen, terwijl 2 blanco-biljetten in de bus gevonden werden.

Voor den tweeden kandidaat hadden weder drie stemmingen plaats. Bij de derde derzelve verkreeg de heer *J. P. van Mansvelt*, hoofdambtenaar bij de Algemeene Rekenkamer, 29 en Jhr. *E. van der Dussen* 20 stemmen; terwijl 3 blanco-biljetten in de bus gevonden werden. De heer *van Mansvelt* werd alzoo als tweeden kandidaat geproclameerd.

Eindelijk werden er ook drie stemmingen voor den *derden* kandidaat gehouden. De derde stemming had plaats tusschen Jhr. *E. van der Dussen*, en Mr. *A. F. J. Romswinckel*, referendaris; 25 stemmen werden op eerstgemelden, 24 op den laatsten heer uitgebragt, 3 biljetten waren in blanco; derhalve werd Jhr. *E. van der Dussen* als derden kandidaat op de lijst geplaatst.

Diensvolgens bestaat het opgemaakte drietal kandidaten uit de heeren 1°. Mr. *P. Bicker Caarten*; 2°. *J. P. van Mansvelt*; en 3°. Jhr. *E. van der Dussen*. De lijst van dit drietal zal den Koning worden aangeboden door eene commissie, bestaande uit de heeren: *van Meeuwen*, *Schimmelpenninck*, *Backer*, *Boddaert*, *Repelaar*, *van de Velde*, *van Welderen Rengers* en *Lemker*.

De vergadering werd gescheiden tot heden ten 12 ure.

— Naar men verneemt zal er heden, aan de beide Kamers der Staten-Generaal, en wel aan de Tweede Kamer, na het houden der openbare zitting, in eene zitting met gesloten deuren, door Z. Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken, namens den Koning, eene staatkundige mededeeling worden gedaan, welke door de leden der Staten-Generaal met de meeste belangstelling wordt te gemoet gezien.

— In het *Handelsblad* leest men heden den volgenden brief uit 's Gravenhage van den 10den dezer:

„ De Londensche conferentie heeft haar eindvonnis in de Hollandsch-Belgische zaak uitgesproken. Dezer dagen is het berigt daarvan uit Londen herwaarts overgebragt. Vier der mogendheden, bij de Conferentie vertegenwoordigd, zijn het omtrent de bepalingen der nieuwe schikking volkomen eens geworden, en bereid om door ijverige zamenwerking de uitvoering dezer bepalingen te verzekeren. Frankrijk heeft wel niet mede *beslist*, doch kon den zoo stellig uitgedrukten wensch der overige mogendheden, die dringend deszelfs toetreding verlangden, niet langer wederstreven, en verklaarde derhalve *op de meest stellige en ondubbelzigste wijze*, dat, hoezeer het, om redenen, de gemaakte schikkingen meende niet te moeten teekenen, het echter de uitvoering in geenen deele in den weg zoude staan. Ik deel u hieronder de bepalingen der nieuwe schikking mede, en merk nog slechts daarbij aan, dat wel nog Z. Ms. inwilliging daarop niet officieel gevraagd en derhalve ook niet gegeven is, maar dat men uit de bevredigende antwoorden, welke Z. M. in den loop der jongste onderhandelingen, op de aan Hoogstdenzelven gedane onderhandsche mededeelingen gegeven heeft, mag opmaken dat de thans gemaakte schikking der Conferentie van onze zijde geene zwarigheid ontmoeten zal.

Bij het bepalen der nieuwe schikking heeft de Londensche Areopagus het tractaat der 24 artikelen steeds tot grondslag genomen, en, met uitzondering van de hier na te melden wijzigingen, in alle deelen bekrachtigd. Zie hier de hoofdbepalingen dezer nieuwe beslissing.

1°. De bepalingen van het tractaat der 24 artikelen, ten opzigte van de verdeeling des grondgebieds, blijven onveranderd.

2°. De bepalingen van dit tractaat betrekkelijk, de vaart der Belgische schepen op de Schelde, ondergaan eene min belangrijke verandering. Deze verandering betreft alleen het loodswezen.

3°. Nederland moet afzien van alle vordering tegen Belgie, aangaande de achterstallen der vereenigde schuld.

4°. De som van *f* 8,400,000, welke Belgie jaarlijks, als zijn aandeel in de Nederlandsche schuld, aan Holland had te betalen, zal tot op *f* 5,000,000 jaarlijks verminderd worden.

5°. Om Holland voor deze opofferingen eenigzins schadeloos te stellen, wordt hetzelve ontslagen van de verpligting, om aan Belgie rekening te geven van de handelingen van het Amortisatie-Syndikaat en aan hetzelve terug te betalen de in 1830 in handen dezer instelling geblevene balans van de leening van *f* 68,000,000.

De redenen, welke de Conferentie hebben doen besluiten om het Belgische aandeel in de schuld zoo aanmerkelijk te verminderen, zijn voornamelijk deze, dat zij begrepen heeft, vroeger ten onregte de oostenrijksch-belgische en fransch-belgische schuld geheel ten laste van Belgie gebragt te hebben.

Met deze beslissing nu, wanneer Z. M. de koning der Nederlanden tot dezelve zal zijn toegetreden, mag het langwijlige en onoplosbaar beschouwde hollandsch-belgische vraagpunt als opgelost worden aangemerkt. Is Frankrijk, gelijk wij hopen, ter goeder trouw, is werkelijk zijn doel om, ook zonder die beslissing te teekenen, geenerlei moeijelijkheden aan de uitvoering derzelve in den weg te leggen, dan is er niets, dat de spoedige daarstelling van eenen duurzamen internationalen toestand tusschen ons en Belgie kan beletten; dan zullen al de krijgstoerustingen, al de militaire bewegingen, al het geschreeuw der Belgen naauwelijks in staat zijn om de daarstelling van dien toestand eene zeer korte poos te verschuiven. Was echter Frankrijk niet ter goeder trouw, toen het zoo uitdrukkelijk en klaar door zijnen vertegenwoordiger te Londen, zijnen afkeer van alle verzet tegen de uitvoering der nieuwe bepalingen te kennen gaf, dan zal het maar eene geschikte gelegenheid moeten vinden, om zijn eens gegeven woord te herroepen, en zich door een stellig uitgedrukt gevoelen der [illegible] even als zulks in Belgie gezien is, eene andere politieke gedragslijn [illegible] opleggen. ”

— Naar men verneemt, zullen de leden der Staten-Generaal genoodigd worden op een groot diner, dat aanstaande Donderdag, bij Z. M., zal gehouden worden.

— In de residentie is aangekomen de heer *Eugène de la Rozière*, secretaris van het Fransche gezantschap te 's Gravenhage.

— Met leedwezen verneemt men uit Dordrecht, dat Hollands grootste zeeschilder, de heer *J. C. Schotel*, den 9den dezer, door eene slijmberoerte is overvallen, en in een hoogstbedenkelijken toestand verkeert.

— De steur-haring-visscherij onder de Engelsche kusten is dit jaar slechts middelmatig uitgevallen. Van de daartoe uitgeruste pinken van verschillende reeders te Scheveningen, zijn bereids het meestendeel te huis, en van de nog afwezig zijnde heeft men de beste berigten ingewonnen; zoodat, in weerwil der laatst gewoed hebbende stormen, allen zich met eene blijde wederkomst mogen verheugen.

— Kapitein *P. Romeym*, van Batavia te Hellevoetsluis binnen, rapporteert, den 9den dezer gered te hebben de equipagie van het in zinkenden staat zijnde kofschip *Stadtingen*, kapitein *J. Lucas*, van Riga naar Rotterdam, hebbende daarna gemelde kof zien zinken.

— Uit Kronstadt meldt men van den 23sten November:

„ In den nacht van den 18den op den 19den dezer begon de stadt van alle kanten door ijs omringd te worden. Den 20sten hield de gemeenschap met Oranienbaum op, en daar op dien dag de haven geheel met ijs bezet geraakte, werd de gemeenschap met de daarin liggende schepen zeer moeijelijk. In den nacht van den 20sten op den 21sten werd het ijs door den sterken wind gebroken en het russisch schip *Scoglaszie* op het strand geworpen. Eenige schepen trachtten de open zee te bereiken, terwijl andere in de haven binnenliepen. Het ijs nam naar alle rigtingen buitengewoon toe, en zat den 22sten overal vast. Alle schepen, die nog aan het Londensche rif lagen, zijn uitgeloopen; slechts een schip, naar het schijnt een Russisch, ligt aan den zuidelijken oever in het ijs. Buiten het ijs ziet men schepen. Gisteren avond had een aantal kapiteins, die gereed zijn om te vertrekken, besloten zich eenen weg door het ijs te laten openen, maar daar zij tot heden daarmede gewacht hebben, schijnt dit door het aangroeijen van het ijs onmogelijk te zijn geworden. Heden ziet men in het open water 16 schepen liggen,

Bij de aanhoudende vorst hoopt men morgen de gemeenschap met Oranienbaum over het ijs hersteld te zien.

De belgische vertegenwoordigers hebben in hunne zitting van maandag de begrooting voor de kosten van marine, ten bedrage van omstreeks 650,000 fr., zonder discussie aangenomen. In dezelfde zitting werd het rapport der centrale sectie op het oorlogsbudget voor 1839 uitgebragt en voorts van wege den oorlogsminister het ontwerp betrekkelijk het contingent van het leger voor 1839 aangeboden, zijnde hetzelve, even als het vorig jaar, op 100,000 man bepaald, en de ligting van 1839 op 12,000 man.

— Verscheiden belgische bladen beijveren zich, om den indruk te verzachten, dien het gerucht van de oproeping der reserve had doen ontstaan, waardoor 30,000 man in eens onder de wapenen zouden zijn geroepen. De *Observateur* meldt, overeenkomstig hetgeen reeds door den *Indépendant* gezegd werd, deswege nader, dat de derde divisie van het werkelijk leger, hetwelk tot heden in de Vlaanderen stond en bestaat, uit de 3, 5, 6 en 12de regimenten infanterie, kompleet was gemaakt, de verlofgangers derzelve waren terug ontboden, en deze divisie thans naar de zijde van het Luxemburgsche zou marcheren, hetwelk van troepen bijna ontbloot was, om hetzelve tegen mogelijk gevaar te dekken. Aangezien het vertrek van deze divisie uit de Vlaanderen, had men op de beveiliging dier twee provincien moeten bedacht zijn, en van daar dat de 15de en 16de reserve-regimenten, doch deze ook slechts alleen, tijdelijk tot de werkelijke dienst opgeroepen waren.

— Te Hasselt zal op den 24sten dezer de uitdieping van de grachten der plaats en andere openbare werken tot versterking worden aanbesteed; in Vlaanderen, de bouwing van een paar kasernen op de versterkte punten van West-Kapelle en Bouchoute.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (11 December) genoteerd: Belgie 100 à 99⅝; 3 pCt. 71 met suppletie van intrest; O. Met. 107; Sp. Ardoins 16¼; Nap. r. 93½; Röm. L. 101¾; Cert. te Antw. 100⅝; Wissels op Amst. drie achtste pCt. verl. pap.; op Rott. ½ pCt. v. k.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Vorst PUCKLER MUSKAU heeft voor eenigen tijd een groot deel van zijne in *Afrika* bijeenverzamelde merkwaardigheden naar zijne woonplaats *Muskau*, in het pruissische afgezonden. Behalve kostbare wapenen en oostersche geuren, behooren daaronder eene fraaije witte dromedaris, vele vogelen en andere dieren. De verzamelaar zelf zou tegen het aanstaande voorjaar terugkeeren.

ZWEDEN. — Op bevel van den senaat der hoogeschool van *Upsal* zijn een zevental groote kisten door GUSTAAF III, in 1789, aan deze hoogeschool ten geschenke gegeven, met bepaling dat dezelve eerst na vijftig jaren mogten geopend worden, uit de kelders van het universiteits-gebouw naar eene der galerijen van de bibliotheek overgebragt, en is Zwedens Kroonprins, als beschermer der hoogeschool, uitgenoodigd, om bij de opening dier kisten in het begin van het aanstaande jaar tegenwoordig te zijn. Men is natuurlijk verlangend den inhoud der daarin bewaarde stukken te kennen.

ENGELAND. — Op den 12den ll. hield het geographisch genootschap te *Londen* deszelfs eerste zitting in dit jaargetijde. Daarin werden brieven gelezen van den reiziger door *Guiana*, den heer SCHOMBURG, die thans tot het fort *Joachim* aan de Braziliaansche grenzen was gekomen, van waar hij westwaarts naar den *Orinoco* wilde reizen; voorts waren er berigten van de expeditie naar *Kurdistan*, onder de leiding van den heer AINSWORTH, ingekomen, welke expeditie den 17den September van *Konstantinopel* den togt naar *Klein-Azie* had aangevangen en reeds van den aanvang af zich met magnetische waarnemingen had bezig gehouden. In deze zitting werd vervolgens een verhaal gelezen van den vroeger door ons vermelden, onlangs volbragten togt naar de noordwestkust van *Australie*, onder het bevel der luitenants GRAY en LUSHINGTON. Het belangrijkste dat deze overigens mislukte onderneming had opgeleverd, was de ontdekking eener groote rivier, die de reizigers den naam van *Glenelg-rivier* gaven; deze rivier stroomde intusschen niet in zee uit, maar verloor zich in moerassen. Een tweede verhaal behelsde het verslag van den kapitein WICKHAM, wegens zijne opneming der gezegde kusten van *Australie*. Deze vond in de baai van *Dampiersland* eene opening, waardoor men de vraag, of dat land een eiland was of niet, voor beslecht mogt houden. In tegenstelling van hetgeen GRAY en LUSHINGTON ondervonden, was WICKHAM door de inboorlingen vriendelijk bejegend; ook hij ontdekte eene groote rivier aan welke hij den naam van *Fitzroy-rivier* gaf. De opmerking werd gemaakt, dat de ontdekking van de beide gezegde rivieren, nog in geenen deele den noodwendigen water-afloop van het groote vaste land van *Australie* opklaarde, en dat dit vraagstuk derhalve nog op verre na niet opgelost was. — De *London medical gazette* bevat een berigt van een lid van het geneeskundig genootschap *general dispensary*, over de gevolgen welke den zoogenaamden druk met goude letteren van het dagblad *the Sun*, tijdens de kroonings-plegtigheid der koningin, voor de werklieden van het dagblad gehad had. Een derzelve had zich tot het gezegd genootschap gewend, om van eene hevige huidontsteking genezen te worden; zijne haren waren geheel groen en hij had veel geleden aan brakingen, brand- en zamentrekking van de keel, maagpijn en gebrek aan eetlust. Meest al de werklieden der drukkerij, 40 in getal, hadden het werk moeten staken en meer of minder aan dezelfde verschijnselen geleden, welke zij toeschreven aan het inslikken van het voor den gouddruk gebruikte fijne poeder. Naar het zeggen der drukkers bestond dit bronskleurig poeder uit vitriool, kopergroen en kwikzilver, en werd door middel van een borstel op de met een sterk vernis gedrukte, nog vochtige letters gebragt. De geneesheer die zich met een onderzoek desaangaande had ingelaten, had omtrent de bestanddeelen van het poeder, hetwelk in kleine pakjes uit *Duitschland* kwam, geen' nadere inlichtingen kunnen bekomen; hij vond de drukkerij nog met een fijn stof gevuld, dat zich op alles hechtte en de haren alsof zij verguld waren, deed glinsteren.

FRANKRIJK. — De stedelijke raad van *Havre* heeft met eenparigheid besloten, om een standbeeld voor BERNARDIN DE ST. PIERRE op een der openbare pleinen van de stad te doen oprigten. De uitvoering van het monument heeft de raad opgedragen aan den beeldhouwer DAVID van *Angers*, den vervaardiger van het standbeeld van P. CORNEILLE, dat te *Rouaan* is opgerigt. — Het getal kweekelingen op de koninklijken collegien en op die van de Parijsche Akademie is dit jaar bijzonder toegenomen, te weten met ruim 700, terwijl het gezamenlijk getal kweekelingen 5743 bedraagt, waarvan het collegie van *Louis-le-grand* er alleen 1031 heeft. — Blijkens een overzigt van het gevolg 't welk het onlangs genomen besluit nopens de daarstelling van leerstoelen in de levende talen bij de akademien gehad heeft, hebben te *Parijs*, waar de keus tusschen de engelsche en duitsche talen vrij gelaten is, van honderd jonge lieden, 60 of 70 hunne keus op het engelsch gevestigd en 30 à 35 op het duitsch. De minderheid der beoefenaars van laatstgemelde taal, in verhouding tot die van het engelsch, wordt gering geacht, in aanmerking genomen het vooroordeel, dat de Franschen steeds tegen de duitsche taal gehad hebben en de meening die er bestond omtrent de moeijelijkheid voor den Franschman om deze taal magtig te worden. — Een der parijsche boekhandelaars-huizen, dat van DUBOCHET ET COMP., beklaagt zich openlijk in de parijsche dagbladen, dat bij het onlangs tusschen *Frankrijk* en *Belgie* gesloten handeltraktaat geen bepalingen gemaakt waren tegen den nadruk der fransche werken. Terwijl men in *Engeland* in de vorige parlementszitting eene wet had aangenomen, waarbij de regten van den letterkundigen eigendom voor vreemden met die der inlanders worden gelijk gesteld, mits dezelfde regten bij den vreemde ook den britschen onderdanen toegekend worden; terwijl in *Duitschland* de afzonderlijke staten, in afwachting van de algemeene bepalingen der bondsvergadering, bescherming ook aan de buitenlandsche letterkundige voortbrengselen verzekeren, had men in *Frankrijk* het nog niet verder gebragt dan tot het benoemen van commissien. Intusschen werd het nadeel door den belgischen nadruk toegebragt steeds grooter, nu de ondernemingen niet meer afzonderlijk, maar in het groot, door naamlooze maatschappijen, werden doorgezet; ten bewijze mogt strekken, dat eene onderneming van het gezegd huis, die uit haren aard beveiligd voor den nadruk mogt geacht worden, de geschiedenis van NAPOLEON namelijk, met de 500 vignetten van HORACE VERNET, onmiddellijk door een' belgischen nadrukker was aangekondigd geworden. — Dezer dagen is bij den boekhandelaar PAULIN te *Parijs* het groote geschiedkundige werk van de heeren BUCHEZ en ROUX, *histoire parlementaire de la révolution depuis* 1789 *jusqu'a* 1815, in 40 deelen kompleet gekomen. Men herinnert zich aangaande dit werk, het zeggen van den heer THIERS, dat zoo hij in de gelegenheid geweest was, om hetzelve te kennen bij zijne geschiedenis over de fransche revolutie niet zoo overhaast zou geschreven hebben. — Van het jongste drama van VICTOR HUGO, *Ruy-Blas*, hetwelk dezer dagen uitgegeven is, werden op den dag der verschijning meer dan 2000 exemplaren verkocht. De tiende voorstelling van dit stuk in den schouwburg *de la Renaissance* bragt 3900 fr. op.

NEDERLANDEN. — In de laatstgehoudene vergadering van het Noord-Brabandsche genootschap van kunsten en wetenschappen te *'s Hertogenbosch*, zijn onder anderen, tot leden benoemd, de heeren COENRAAD JACOB TEMMINCK, directeur, en JOHANNES ANDREAS SUSANNA, administrateur van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te *Leyden*. — Door het Bataviasche Genootschap zijn benoemd: tot corresponderende leden, de heer W. G. VAN PELICUM, emeritus predikant te *'sGravenhage*, de heer HOFSTEDE DE GROOT, theol. doct. en professor te *Groningen*, en de heer G. H. VAN SENDEN, predikant te *Zwolle*; tot gewone leden, de majoor der genie DIRTZ, de heeren J. G. GOLDMAN en L. C. BRUYNINGA, te *Batavia*, W. F. PLOEGMAN te *Sumanap*, A. WESTENBRINK MEYER en J. VAN ROSSUM, predikanten te *Soerabaya* en *Padang*. — Naar men verneemt, zal het kabinet van schilderijen en teekeningen van den hooggeleerden heer professor J. BLEULAND, onlangs te *Utrecht* overleden, in het aanstaande voorjaar aldaar openbaar worden verkocht. Met belangstelling wordt de catalogus van deze rijke verzameling te gemoet gezien, die zoo door talrijkheid als waarde van stukken der beste oude en hedendaagsche meesters uitmunt.

Voor het Rijk.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

HOUTVERKOOPINGEN.

De AGENT van het Domein te *Breda*, zal, op Donderdag den 27. December 1838, 's morgens om 9 ure, ten huize en herberge van PIETER DIELEMANS, in *de Bloemkool*, te *'s Prinsenhage*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek Verkoopen, te weten:

LIESBOSCH.

13	Kavelen	SCHAARHOUT.
14	—	gehakt liggende MASTSPARREN, enz.
4	—	BRANDHOUT, enz.
en 30	—	EIKEN- en BEUKEN-BOOMEN, op de *Veersedreef*, enz.

En op Vrijdag den 28. December 1838, 's morgens om 9 ure, ten huize en herberge van JAN VAN ALPHEN, in den *Zandberg*, onder *Teteringen*.

ULVENHOUTSBOSCH.

64	Kavelen	MASTBOOMEN.
5	—	EIKEN dito.
en 16	—	MASTEN SPARREN, DUNSEL en BRANDHOUT.

Alles breeder bij Billetten en Notitiën vermeld.

De Kondities van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Agent en bij de Plantaadjemeester van het Domein A. H. VAN OPSTALL, in het *Ulvenhoutsbosch*, bij wien nadere informatien en aanwijzingen te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

Voor het Rijk.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

EERSTE RESSORT.

De AGENT van het Domein te *Klundert*, zal, publiek, al of niet in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur der Domeinen, en ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Zwaluwen*, op den 28. December 1838, des voormiddags ten tien ure, ten huize van CORNELIS B. BROERE, in de *Lage Zwaluwe*,

AANBESTEDEN:

Het MAKEN en BOUWEN van een geheel NIEUW HUIS, SCHUUR, BAKKEET, KARNMOLEN en MELKHUIS, op de Domeniale Hoeve genaamd *'t Heerenhuis*, onder de *Lage Zwaluwe*.

Alles nader omschreven in het Bestek, zoo ten Kantore van den Agent van het Domein te *Klundert*, als ter Secretarie van de *Klundert* en op de *Hooge Zwaluwe*, en ten huize van bovengenoemde CORNELIS B. BROERE ter lezing liggende, terwijl ook nadere onderrigting te bekomen is, bij den Agent voornoemd, en bij den Opziener J. LUGTEN, te *Terheyden*, welke daags voor de besteding de noodige aanwijzing in loco doen zal.

Klundert, den 5. December 1838.

De Agent voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

AMORTISATIE-SYNDICAAT,

Administratie der Domeinen,

Tweede Ressort.

AGENTSCHAP UTRECHT.

Op Maandag den 7. Januarij 1839, des middags ten 12 ure, zal van wege het Bestuur der Domeinen, in het Logement *den Doelen*, te *Gorinchem*, worden overgegaan tot de openbare Verpachting, voor den tijd van zes jaren, van de ZALMZEGE VISSCHERIJ, in de Rivier *de Lek*, genaamd *den Tempel*, strekkende van de Stad *Schoonhoven* tot nabij *den Huize Leerveld*, onder *Groot-Ammers*, mitsgaders van een aantal andere VISSCHERIJEN, zoo op *de Lek* als in de *Merwede* en *de Linge*, breeder omschreven in de aanplakbilletten en in de voorwaarden, welke ter lezing liggen aan het Stadhuis te *Schoonhoven*, in de Regthuizen van *Groot-Ammers* en *Sliedrecht*, bij de Notarissen VONCK te *Streefkerk* en VAN APPELTERE te *Gorinchem*, alsmede bij den Opzigter der Domeinen te *Papendrecht* en aan het Kantoor der Domeinen te *Utrecht*.

De Agent van het Domein,
VAN DOORN.

F. J. TILENIUS, van *STADTLOHN*,

recommandeert zich tot het leveren van alle soorten van nieuwmodische gesleepene moderne KAGCHELS, waaronder zijn CIRCULEER-KAGCHELS naar den laatsten smaak, met Glazen Deurtjes, waardoor het branden van het Vuur te zien is; alsmede allerhande soorten van bijzonder nuttige en fraaije IJzeren KOOKMACHINES, van 3 tot 23 gaten, met al derzelver toebehooren, waarin ook zijn van 1 tot 4 Braadovens, een Waterketel ter grootte van 2 tot 14 Emmers, wordende met een Kraan afgetapt, en met ordinair Hout-, Turf- of Kolenvuur gestookt; ook hebben zij het bijzonder nut, dat in Keukens, waar het rookt, de rook niet de minste hinder meer veroorzaakt, waarvoor gegarandeerd wordt. — Verder levert hij alle soorten van gepolijste VIJZELS voor Apothekers; WATERPIJPEN, van 2 Palmen 3 Duimen tot 2 Ellen 8 Palmen lang en van 5 tot 62 Duimen wijd; alsmede IJzeren LEUN- en TUIN-STOELEN en TUIN-TAFELS. — Hij verzoekt degenen welke tot bovengemelde Goederen genegen zijn, hun adres of hunne Brieven te willen bezorgen op den 13. December te *Bergen-op-Zoom*, bij DE BRUIN; den 14. te *Rozendaal*, bij KUYPERS, en te *Oudenbosch*, in de *Wildeman*; den 15. en 16. te *Breda*, bij VAN ALPHEN; den 17. te *Tilburg*, bij DONDERS; den 18. te *Boxtel*, bij OFFERMANS; den 19. te *Eindhoven*, bij HOPPENBROUWERS; den 21. te *'s Bosch*, bij VOGELPOEL; den 22. en 23. te *Gorinchem*, bij VAN ALPHEN. Zullende bovengemelde zich dan met de Modellen, die in het klein voorhanden zijn, bij Hun-Ed. vervoegen.

DOOR VERPLAATSING TE HUUR:

Een voor Winter- en Zomer-Verblijf wel ingerigt HEEREN-HUIZINGE, gelegen onder de Gemeente *Halsteren*, Kanton van *Bergen-op-Zoom*, staande tegen de groote weg van *Bergen-op-Zoom*, naar *Steenbergen*, bestaande in *vijf* zoo groote als kleine Beneden-Kamers, groote Keuken, Kelder, *drie* Boven-Kamers en spacieuse Zolder, Welpomp en Regenbak, Tuinmans-Huis, Stalling voor twee Paarden en Remise, voorts groote Tuinen, beplant met exquise Vruchtboomen, benevens het genot van Wandeling, in een wel beplant Starbosch, in eene Hegge besloten. Te bevragen bij den Eigenaar A. A. ROELS, te *'s Bosch*, of CORNELIS VAN MIGO, Arbeider aan den Halterschen Molen.

GALERIJ VAN ROMANS EN VERHALEN.

Onder bovenstaanden Titel is door *L. E. BOSCH*, te *Utrecht*, in het licht gegeven: Het eerste nommer van een Tijdschrift, hetwelk, te beginnen met 1. Januarij, maandelijks zal worden voortgezet. — Ieder nommer zal bestaan uit 4 à 5 vellen druks en versierd zijn met ten minste eene fraaije, gegraveerde of gesteendrukte PLAAT.

Voor dengenen, die zich voor ultimo December 1838 abonneert, is de prijs gesteld op *f* 7, ontvangende men voor dezen buitengewoon geringen prijs 's jaarlijks ruim 60 vellen druks, in vier fraaije, met PLATEN versierde, Boekdeelen. De kostbaarheid dezer onderneming noopt den uitgever den prijs voor hen, die na ultimo December inteekenen, onveranderlijk op 8 gulden te stellen.

*** Aan het BIBLIOGRAPHISCH INSTITUUT te *Amsterdam*, Singel over de Appelmarkt, N°. 447, is heden uitgegeven en alom verzonden:

PROSPECTUS met PROEVE van

LETTERDRUK EN PLATEN

van een

UNIVERSEEL WOORDENBOEK,

of

ONMISBAAR HANDBOEK

VOOR ALLE STANDEN,

in 6 Deelen of 60 à 70 Afleveringen, versierd met 120—140 op staal gegraveerde Platen en Kaarten.

Bevattende al het wetenswaardige, dat Godsdienst, Staat-, Geschied-, Letter-, Natuur-, Aardrijks- en Werktuigkunde, alsmede Kunst en Wetenschap, Koophandel, Zeevaart en Krijgsmansstand, opleveren, in korte bondige Artikels, alsmede Levensbeschrijvingen en Verklaringen van Kunstwoorden; een en ander met de grootste onpartijdigheid behandeld.

Dit Werk zal bij veertiendaagsche Afleveringen van 3 à 5 vellen in rojaal octavo formaat en met eene nette letter gedrukt, aan HH. Inteekenaren, tegen den matigen prijs van 60 Cents ieder Aflevering, afgeleverd worden, welke ook met twee fraaije Staalgravures zullen worden versierd. Het *Prospectus*, waarin alles breeder ontwikkeld wordt, is bij de Uitgevers, het *Bibliographisch Instituut* en bij de voornaamste Boekhandelaren en Postdirecteuren des Rijks verkrijgbaar.

MALADIES SECRÈTES

Traitement du Docteur

CH. ALBERT,

à Breda, chez M. N. L. F. MAASSEN, Apothecaire op de Havermarkt, 1.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.